

Folk i den Udvikling, vi ere gaaede i Retning af, nemlig paa den ene Side den Enkeltes Selvstaendighed, og paa den anden Side hans Opgaaen i Staten, altsaa i de to Betingelser for en sund Udvikling af et Folk. Jeg har haadt rig Leilighed til gjennem en Raekke af Aar at udtale dette i Skrift og i Tale; jeg har aldrig noget Dieblisk vallet i min Overbeviisning derom; jeg har endnu den samme Overbeviisning, og jeg haaber, at Gud vil give mig Kraft til at holde fast ved den til det Sidste. Det kunde aldrig falde mig ind under nogen Kamp, der foertes her eller andetsteds, og hvori det blev mig givet at tage Deel, at gaae en anden Vej end den, jeg her har antydet, men derimod kunde jeg overfor den af enkelte aerede Medlemmer indbragte Adresse vel finde mig foranlediget til at spørge: Hvorfor kommer den Adresse frem her nu og i denne Form? Jeg, som ingen Lod eller Deel har i den, er imidlertid noedsaget til at kaste dette Spørgsmaal bag ved mig og sige: I det Dieblisk, den er kommen frem, er der for mig kun Et at gjøre, og det er at stemme for den. Det er fremhævet af den aerede Taler, der havde Ordet umiddelbart før mig, at der findes Feil i den Form, hvori den er fremkommen. Det kan være, hvad den ene af de paapegede Feil angaaer, indrømmer jeg det fuldkomment; men hvad den anden angaaer, veed jeg ikke, om han har Ret; jeg veed ikke, om man ikke har Ret til at sige, at, naar et Folk ikke handler, som det skal, er det Forsynets Willie, at det skal straffes. Dog dette hører ikke herhen; der kan vel findes enkelte Feil i Formen, men de kunne jo rettes. Jeg er som sagt, efter at Adressen er kommen frem, efter min Overbeviisning noedt til at stemme for den og kaste det Spørgsmaal fra mig, om det er rigtigt, at den kommer frem i dette Dieblisk. Jeg vil ønske og haabe, at Folkethinget vil finde sig foranlediget til med Enstemmighed eller med stor Fleerhed at gaae ind paa den med de Rettelser, som Thinget maatte finde rigtige, men ikke med Rettelser, der paa nogen Maade kunne kaldes væsentlige.

Udler: Jeg kan næsten i hvert Ord slutte mig til, hvad den aerede sidste Taler sagde,

navnlig om Grundloven af 5te Juni 1849. Jeg troer, at den heldige Sammenlutning, som den har fremkaldt imellem Grundlovens Giver og Folket, er et tilstrækkelig tydeligt Bewiis paa, hvad den har kunnet bevirke, og hvor god den har været; den har kunnet bære os igjennem de mange tunge Storme, som ogsaa under den Regent, der gav den, gif over Danmark. Derimod kan jeg ikke, som den aerede sidste Taler, kaste det Spørgsmaal bag ved mig, hvorfor denne Adresse er fremkommen, og det i denne Skikkelse, men ligesom han vil jeg sige, at jeg ikke vil kunne lade være at stemme for den. Jeg maa dog imidlertid udtale mig om to Punkter i den, som jeg haaber ville blive forandrede. Jeg skal ikke her foreslaae enkelte Rettelser, men jeg anseer disse to Punkter for saa væsentlige, at jeg paa et andet Standpunkt skal foreslaae Rebsættelsen af et Udvalg; thi jeg troer, at der er Mange, der ligesom jeg ønske Forandringer i saa Henseende, og jeg troer, at selv Forslagsstillerne ville kunne gaae ind derpaa. Det skulde gjøre mig ondt, om jeg ikke i dette, som i saa meget andet, skulde kunne gaae med de 6 aerede Forslagsstillere; men efter den aerede Ordførers Udtalelser er det mig især af Vigtighed at fremhæve disse to Punkter. Det første angaaer den første Sætning i Adressen, der lyder saaledes: „Deres Majestæt har sølt Trang til Selv at aabne denne Rigsdag og at samles med os“. Det følger af sig selv, at jeg ligesom vistnok ethvert af Rigsdagens aerede Medlemmer glæder mig ved at see Hans Majestæt her; men jeg troer, at det er uberettiget derfor at udtrykke nogen særdeles Tak, thi jeg troer, at man derved indirecte ligesom vil komme til at sige, at naar Hans Majestæt ikke mødtes med os, men sendte sine ansvarlige Raadgivere for at udtrykke sine Tanker og fremtids Throntalen, viste han ikke den samme Trang til at slutte sig til sit Folk. Dette er derfor en Sætning, som jeg bestemt haaber vil gaae ud, thi der ligger deri en Dabel over en Majestæts-handling, der ikke er constitutionel, og som jeg ikke troer, der er nogen som helst Grund til at fremsætte. I det vi talte Hans Majestæt specielt, fordi han selv er mødt ved Rigsdagens Aabning, vilde vi derved antyde, at vi ikke have